Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/3024

6.12.2024

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/3024

z 27. novembra 2024,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 691/2011, pokiaľ ide o zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 338 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([1]),

keďže:

(1) V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/591 ([2]), ktorým sa stanovuje 8. environmentálny akčný program, sa potvrdilo, že monitorovanie, a to aj prostredníctvom poskytovania spoľahlivých informácií týkajúcich sa zmien v oblasti životného prostredia, sú nevyhnutné na tvorbu a vykonávanie účinnej politiky na dosiahnutie environmentálnych cieľov Únie a na posilnenie postavenia občanov. Mali by sa vyvíjať nástroje, ako sú environmentálne ekonomické účty, s cieľom zvýšiť všeobecné povedomie o vplyvoch sociálno-ekonomických činností na životné prostredie a o prínose životného prostredia pre hospodárstvo a dobré životné podmienky.

(2) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 691/2011 ([3]) sa stanovuje, že Komisia má Európskemu parlamentu a Rade predkladať správy o vykonávaní uvedeného nariadenia, pričom v prípade potreby a so zreteľom na zistenia pilotných štúdií, ktoré sú uvedené v uvedenom nariadení, má navrhnúť zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov, ako sú transfery súvisiace so životným prostredím (subvencie), účty lesov a účty ekosystémových služieb.

(3) Nové moduly environmentálnych ekonomických účtov majú priamo prispievať k plneniu priorít environmentálnej politiky Únie, ako sú stanovené okrem iného v 8. environmentálnom akčnom programe.

(4) Štatistická komisia Organizácie Spojených národov prijala základný rámec systému environmentálnych ekonomických účtov (ďalej len „SEEA“) ako medzinárodnú štatistickú normu na svojom 43. zasadnutí vo februári 2012 a ekosystémové účtovníctvo SEEA (ďalej len „SEEA EA“), kapitoly 1 až 7, ktoré opisujú účtovný rámec a fyzické účty, na svojom 52. zasadnutí v marci 2021. Nové moduly zavedené týmto nariadením sú v súlade so základným rámcom SEEA a so SEEA EA. Okrem toho sa v systéme SEEA zaviedol systém environmentálnych ekonomických účtov pre vodu (SEEA-Water), ktorý podporuje základný rámec SEEA.

(5) Únia by v záujme plnenia svojich úloh vyplývajúcich zo zmlúv a z medzinárodného práva, najmä úloh súvisiacich so životným prostredím, udržateľnosťou a zmenou klímy, mala mať k dispozícii relevantné, komplexné a spoľahlivé informácie. Rozhodovanie založené na dôkazoch si vyžaduje štatistiky, ktoré spĺňajú kritériá vysokej kvality, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ([4]). Okrem toho je potrebné, aby Komisia (Eurostat) predkladala zozbierané údaje prístupnejším a používateľsky ústretovejším spôsobom a zároveň ich aktívne propagovala.

([1]) Pozícia Európskeho parlamentu z 10. apríla 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 5. novembra 2024.

([2]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/591 zo 6. apríla 2022 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 114, 12.4.2022, s. 22).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 691/2011 zo 6. júla 2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch (Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2011, s. 1).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

(6) Na to, aby Únia dosiahla cieľ klimatickej neutrality do roku 2050, je nevyhnutné zosúladiť všetky právne akty a postupy Únie s jej dlhodobými environmentálnymi a klimatickými cieľmi stanovenými v Európskej zelenej dohode, v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 ([5]) a v balíku Fit for 55. Viaceré právne akty Únie už vyžadujú dôkladné monitorovanie trendov, a tým aj dodatočné a presnejšie údaje. V tejto súvislosti je kľúčové získať od členských štátov relevantné a podrobné údaje o ich investíciách do životného prostredia, aby sa zabezpečilo, že Únia bude smerovať k splneniu cieľov Európskej zelenej dohody. Zo všetkých uvedených dôvodov sa má systém európskych environmentálnych ekonomických účtov vyvinúť tak, aby ako komplexný nástroj poskytoval významné dodatočné údaje na monitorovanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov Únie a na tvorbu environmentálnej politiky.

(7) V 8. environmentálnom akčnom programe sa vyzýva na bezodkladné vytvorenie záväzného rámca Únie na monitorovanie pokroku členských štátov pri postupnom rušení subvencií na fosílne palivá a na jeho vykazovanie, a to na základe dohodnutej metodiky, a na stanovenie lehoty na únijnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni na postupné rušenie takýchto subvencií v súlade s ambíciou obmedziť globálne otepľovanie na 1,5 °C, dlhodobým teplotným cieľom Parížskej dohody prijatej na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy. V tejto súvislosti by Komisia mala venovať osobitnú pozornosť tejto téme vo svojom programe pilotných štúdií a štúdií uskutočniteľnosti a posúdiť kvalitu dostupných údajov o subvenciách na energie vrátane subvencií na fosílne palivá. Komisia by mala v náležitom prípade predložiť Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh s cieľom zaviesť do európskych environmentálnych ekonomických účtov modul týkajúci sa subvencií na energie vrátane subvencií na fosílne palivá.

(8) Voda je rozhodujúcim zdrojom a preto je potrebné zabezpečiť udržateľné hospodárenie s týmto zdrojom a pochopiť jej vzťah k hospodárskej činnosti. Komisia by preto mala posúdiť kvalitu dostupných údajov o vode a v náležitom prípade predložiť Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh s cieľom zaviesť do európskych environmentálnych ekonomických účtov modul týkajúci sa vody.

(9) Kľúčovým aspektom dlhodobej celosvetovej reakcie na zmenu klímy je adaptácia na ňu. Je potrebné riešiť rastúce riziká pre zdravie súvisiace s klímou, medzi ktoré patria častejšie a intenzívnejšie vlny horúčav, prírodné požiare a záplavy, hrozby týkajúce sa bezpečnosti potravín a vody, hrozby týkajúce sa potravinovej bezpečnosti a zabezpečenia dostupnosti vody, ako aj výskyt a šírenie infekčných chorôb. Nepriaznivé účinky zmeny klímy môžu potenciálne prekročiť adaptívnu kapacitu členských štátov. Členské štáty a Únia by preto mali zvýšiť svoju adaptívnu kapacitu, posilniť odolnosť a znížiť zraniteľnosť voči zmene klímy, ako sa stanovuje v článku 7 Parížskej dohody, a takisto maximalizovať súvisiace prínosy uplatňovaním ďalších politík a právnych aktov. V nariadení (EÚ) 2021/1119 sa vyžaduje, aby členské štáty prijali komplexné národné adaptačné stratégie a plány na základe solídnych analýz, posúdení pokroku a ukazovateľov zmeny klímy a zraniteľnosti voči nej, vychádzajúc pritom z najlepších dostupných a najnovších vedeckých dôkazov. Keďže je potrebné monitorovať pokrok pri adaptácii na zmenu klímy, Komisia by mala posúdiť kvalitu dostupných údajov o adaptácii na zmenu klímy. Na základe získaných výsledkov by Komisia mala v náležitom prípade predložiť Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh s cieľom zaviesť do európskych environmentálnych ekonomických účtov modul týkajúci sa adaptácie na zmenu klímy.

(10) Strata biodiverzity spolu so zmenou klímy, ktorá túto stratu znásobuje, patria ku kľúčovým slabostiam hospodárstiev. Biodiverzita má zásadný význam pre potravinovú bezpečnosť, dobré životné podmienky človeka a pre celkovú odolnosť spoločností a hospodárstiev. Členské štáty a Únia by preto mali posilniť svoju reakciu na krízu biodiverzity v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami podľa Globálneho rámca pre biodiverzitu z Kchun-mingu a Montrealu, ktorý bol prijatý na 15. zasadnutí Konferencie zmluvných strán Dohovoru Organizácie Spojených národov o biologickej diverzite.

(11) Ekosystémové účty ako prostriedok na predkladanie údajov o rozsahu a stave ekosystémových aktív a o službách, ktoré poskytujú spoločnosti a hospodárstvu, majú za cieľ stanoviť hodnotu prírody a umožniť tým, aby sme si lepšie uvedomili, aké náklady vznikajú voči prírode. Cieľom stanovenia peňažných hodnôt by malo byť zviditeľnenie nákladov v prípade nečinnosti a podpora Únie pri dosahovaní jej environmentálnych cieľov. S cieľom vhodne sa pripraviť na zavedenie požiadaviek na vykazovanie peňažnej hodnoty ekosystémových služieb by sa mali najskôr zrealizovať pilotné štúdie a štúdie uskutočniteľnosti s prihliadnutím na príslušné medzinárodné normy. Cieľom uvedených štúdií by malo byť okrem iného preskúmať peňažné hodnoty, ktoré sa majú vykazovať, vzťahy medzi týmito hodnotami a zmenami v existujúcej ponuke a využívaní ekosystémových služieb, potenciálne politické

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

využitie výsledkov rôznych metód odhadu, podmienky, za ktorých sú odhadované hodnoty vhodné na vzájomnú agregáciu a na agregáciu s inými agregovanými hodnotami v národných účtoch, a najvhodnejší formát tabuliek na vykazovanie. S cieľom plne dosiahnuť plánované účinky by Komisia mala vykonať posúdenie metodických možností a uskutočniteľnosti peňažného merania ekosystémových služieb, pričom zohľadní SEEA EA. Na základe získaných výsledkov by Komisia mala mať možnosť predložiť Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh, ktorým sa zmení nariadenie (EÚ) č. 691/2011 s cieľom zahrnúť peňažné ekosystémové účty.

(12) Rada vo svojich záveroch zo 6. novembra 2020 o európskej štatistike nabádala európsky štatistický systém, aby reagoval na vznikajúce informačné požiadavky Európskej zelenej dohody, a to aj pokiaľ ide o preskúmanie a rozšírenie programu európskych environmentálnych ekonomických účtov.

(13) Európsky dvor audítorov v roku 2019 uverejnil osobitnú správu č. 16/2019 s názvom „Európske environmentálne ekonomické účty: užitočnosť pre tvorcov politík je možné zlepšiť“. V uvedenej správe sa poukazuje na to, že je potrebné zabezpečiť úplnejšie údaje o lesoch a ekosystémoch, ako aj úplné vykonávanie účtov lesov.

(14) Komisia (Eurostat) a národné štatistické úrady a iné vnútroštátne orgány zodpovedné za vytváranie environmentálnych ekonomických účtov by sa mali snažiť neustále rozširovať pokrytie štatistickými údajmi a zlepšovať kvalitu takýchto štatistických údajov, ktorými sa podporuje monitorovanie a hodnotenie pokroku Únie pri vykonávaní legislatívnych aktov prijatých v rámci balíka Fit for 55 a v súlade s Európskou zelenou dohodou, nariadením (EÚ) 2021/1119, s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([6]) a s inými príslušnými právnymi aktmi, ako aj v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie, pričom by mali zohľadňovať medzinárodné štatistické normy vypracované Organizáciou Spojených národov a inými subjektmi.

(15) Od roku 2011 sa prostredníctvom európskych environmentálnych ekonomických účtov poskytujú vysokokvalitné údaje a štatistiky na podporu tvorby politiky založenej na dôkazoch v oblastiach Európskej zelenej dohody a iných politík Únie. Je mimoriadne dôležité zverejňovať a prezentovať tieto údaje a štatistiky zrozumiteľným a prístupným spôsobom všetkým používateľom. Komisia (Eurostat) by mala vyvinúť a udržiavať portál štatistických údajov, v ktorom sa zhrnú kľúčové ukazovatele z environmentálnych ekonomických účtov, a to používateľsky ústretovým spôsobom. Prístup k tomuto portálu údajov by mal byť verejný a bezplatný. Cieľom portálu štatistických údajov by malo byť zlepšenie šírenia a oznamovania európskych environmentálnych ekonomických účtov. Portál by tiež nemal ovplyvňovať mechanizmy riadenia zriadené na podávanie správ a monitorovanie pokroku pri dosahovaní cieľov a cieľových hodnôt špecifických iniciatív Únie, ako je 8. environmentálny akčný program.

(16) S cieľom zabezpečiť flexibilitu a znížiť administratívne zaťaženie respondentov, národných štatistických úradov a iných vnútroštátnych orgánov by sa členským štátom malo umožniť využívať iné relevantné zdroje, metódy a inovačné prístupy, ako napríklad pozorovanie Zeme (služby programu Copernicus). Členské štáty by mali informovať Komisiu a poskytnúť jej podrobnosti, pokiaľ ide o kvalitu uvedených prístupov.

(17) Členské štáty by mali mať možnosť získať finančnú podporu na modernizáciu a zlepšenie kvality a včasnosti environmentálnych štatistík a na vykonávanie pilotných štúdií a štúdií uskutočniteľnosti v rámci Programu pre jednotný trh zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 ([7]). V kontexte následných viacročných finančných rámcov by sa finančná podpora mala poskytovať v súlade s pravidlami uplatniteľného európskeho štatistického programu uvedeného v nariadení (ES) č. 223/2009.

(18) Keďže Úniu tvorí 27 členských štátov, je vhodné odkazovať na „EÚ27“.

(19) Je potrebné aktualizovať zoznam možných budúcich európskych environmentálnych ekonomických účtov uvedených v nariadení (EÚ) č. 691/2011, aby sa zosúladil so súčasnými politickými prioritami Únie.

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov, oblasť rastlín, zvierat, potravín a krmív a európsku štatistiku (Program pre jednotný trh) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 99/2013, (EÚ) č. 1287/2013, (EÚ) č. 254/2014 a (EÚ) č. 652/2014 (Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 1).

(20) Európsky systém účtov 1995 (ESÚ 95) bol nahradený Európskym systémom účtov 2010 (ďalej len „ESA 2010“), ktorý bol zavedený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 ([8]).

(21) Systém ESA 2010 obsahuje referenčný rámec spoločných štandardov, vymedzení pojmov, klasifikácií a účtovných pravidiel na zostavovanie účtov členských štátov pre potreby Únie v oblasti štatistiky.

(22) Komisia by mala v úzkej spolupráci s členskými štátmi uverejniť metodickú príručku, ktorá obsahuje doplňujúce usmernenia týkajúce sa zostavovania environmentálnych ekonomických účtov stanovených v jednotlivých moduloch, ktoré sa zavádzajú týmto nariadením. Táto príručka by mala obsahovať usmernenia na výpočet charakteristík účtov lesov, ako je čistý ročný prírastok dreva zo zásob živých stromov, alebo na výpočet zásobovacích služieb ekosystémov, ako je príspevok zníženia koncentrácií skleníkových plynov ku globálnej regulácii klímy. Príručka by sa mala uverejniť po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.

(23) Zmiernenie zmeny klímy vrátane súvisiacich investícií je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality Únie do roku 2050. Komisia (Eurostat) by mala začať pravidelne poskytovať údaje a štatistiky zostavené z príslušných údajov dostupných v moduloch environmentálnych ekonomických účtov a v náležitom prípade z iných zdrojov údajov. Tieto údaje by mali byť členené podľa členských štátov a mali by sa vzťahovať na všetky odvetvia hospodárstva relevantné pre zmiernenie zmeny klímy.

(24) S cieľom zohľadniť v prípade potreby environmentálny, hospodársky a technický vývoj by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s cieľom doplniť nariadenie (EÚ) č. 691/2011 o metodické usmernenia a zmeniť prílohy I až IX k uvedenému nariadeniu, pokiaľ ide o zoznam charakteristík, ku ktorým sa majú zbierať a zasielať údaje, najmä oddiel 3 prílohy V s cieľom zahrnúť doň charakteristiky týkajúce sa iných investícií do zmiernenia zmeny klímy. Komisia by mala zabezpečiť, aby uvedené delegované akty nespôsobovali členským štátom ani respondentom výrazné dodatočné zaťaženie. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ([9]). Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

(25) Na Komisiu by sa mali preniesť vykonávacie právomoci s cieľom prijímať vykonávacie akty, ktorými sa v stanovenej lehote udeľujú výnimky členským štátom, pokiaľ si ich národné štatistické systémy vyžadujú väčšie úpravy. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([10]).

(26) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov do právneho rámca pre európske štatistiky o environmentálnych ekonomických účtoch, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov konzistentnosti a porovnateľnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(27) Konzultovalo sa s Výborom pre európsky štatistický systém.

(28) Nariadenie (EÚ) č. 691/2011 by sa preto malo zmeniť,

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).
([9]) Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.
([10]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 691/2011 sa mení takto:

1. Článok 1 sa nahrádza takto:

„*Článok 1*

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovuje spoločný rámec na zber, zostavovanie, zasielanie a vyhodnocovanie európskych environmentálnych ekonomických účtov na účely vytvorenia environmentálnych ekonomických účtov ako satelitných účtov k Európskemu systému účtov 2010 (ďalej len ‚ESA 2010‘), ktorý bol zavedený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 (*), a to prostredníctvom stanovenia metodiky, spoločných noriem, vymedzenia pojmov, klasifikácií a účtovných pravidiel, ktoré sa majú použiť na zostavovanie environmentálnych ekonomických účtov.

Toto nariadenie takisto prispieva k poskytovaniu spoľahlivých informácií o základných trendoch, tlakoch a hýbateľoch týkajúcich sa zmien v životnom prostredí, a tým podporuje monitorovanie a hodnotenie pokroku Únie pri plnení jej environmentálnych cieľov stanovených v práve Únie, ako aj jej medzinárodných environmentálnych záväzkov.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).“

2. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body:

„7. ‚účty lesov‘ sú účty aktív týkajúcich sa lesných zdrojov, ktoré zahŕňajú lesnú plochu a drevo na lesnej ploche, a účty hospodárskej činnosti pre lesníctvo a ťažbu dreva;

8. ‚environmentálne subvencie a podobné transfery‘ sú bežné a kapitálové transfery v zmysle vymedzenia v systéme ESA 2010, ktoré sú určené na podporu činností zameraných na ochranu životného prostredia a zabezpečenie prírodných zdrojov a súvisiacich produktov;

9. ‚ekosystémové účty‘ sú súbor účtov, ktorý je navrhnutý tak, aby poskytoval konzistentné informácie o rozsahu a stave ekosystémov a o tokoch služieb z týchto ekosystémov do sociálno-ekonomického systému.“

3. Článok 3 sa mení takto:

a) v odseku 1 sa dopĺňajú tieto písmená:

„g) modul pre účty lesov uvedený v prílohe VII;

h) modul pre účty environmentálnych subvencií a podobných transferov uvedený v prílohe VIII;

i) modul pre ekosystémové účty uvedený v prílohe IX.“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Ak je to potrebné na zohľadnenie environmentálneho, hospodárskeho a technického vývoja, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 9 s cieľom:

a) doplniť toto nariadenie poskytnutím metodických usmernení;

b) zmeniť prílohy I až VI, pokiaľ ide o informácie uvedené v odseku 2 písm. c), d) a e);

c) zmeniť prílohy VII, VIII a IX, pokiaľ ide o informácie uvedené v odseku 2 písm. c), d) a e), za predpokladu, že:

i) zoznam charakteristík uvedený v odseku 2 písm. c) sa mení len o maximálne štyri charakteristiky za každú prílohu každé tri roky, a

ii) informácie uvedené v odseku 2 písm. d) sa menia len s cieľom stanoviť prvý referenčný rok, periodicitu a lehoty na zasielanie pre akékoľvek doplnené charakteristiky.

Komisia pri vykonávaní svojich právomocí podľa tohto odseku zabezpečí, aby jej delegované akty nespôsobovali členským štátom ani respondentom výrazné dodatočné zaťaženie. Komisia svoje delegované akty riadne odôvodní.“

4. Článok 4 sa mení takto:

a) názov sa nahrádza takto:

„Pilotné štúdie a štúdie uskutočniteľnosti“;

b) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Komisia vypracuje program pilotných štúdií a štúdií uskutočniteľnosti, ktoré na dobrovoľnej báze vykonajú členské štáty s cieľom rozvinúť vykazovanie a zlepšiť kvalitu údajov, zaviesť dlhé časové rady a rozvinúť metodiku. Tento program bude obsahovať pilotné štúdie na testovanie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov. Pri vypracúvaní programu Komisia venuje osobitnú pozornosť modulom, ktoré generujú údaje o subvenciách na energie vrátane subvencií na fosílne palivá, a zabezpečí, aby sa nezvýšilo administratívne ani finančné zaťaženie členských štátov a respondentov.“;

c) dopĺňa sa tento odsek:

„3. Okrem programu pilotných štúdií a štúdií uskutočniteľnosti Komisia (Eurostat) do 27. júna 2026 v spolupráci s členskými štátmi vykoná posúdenie metodických možností a uskutočniteľnosti peňažného oceňovania, možných vykazovaných hodnôt, ak tieto hodnoty chýbajú, a možných alternatívnych spôsobov merania pre účty ekosystémových služieb, pričom zohľadní medzinárodné normy ekosystémového účtovníctva systému environmentálnych ekonomických účtov (ďalej len ‚SEEA EA‘). Komisia môže na základe výsledkov uvedeného posúdenia a štúdií predložiť Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia s cieľom zahrnúť doň peňažné ekosystémové účty.“

5. V článku 5 sa odsek 2 mení takto:

a) dopĺňa sa toto písmeno:

„d) akékoľvek iné relevantné zdroje, metódy alebo inovačné prístupy, pokiaľ umožňujú tvorbu environmentálnych ekonomických účtov, ktoré sú porovnateľné a v súlade s uplatniteľnými osobitnými požiadavkami na kvalitu.“;

b) dopĺňa sa tento pododsek:

„Členské štáty, ktoré sa rozhodnú využiť zdroje, metódy alebo inovačné prístupy uvedené v písmene d), čo najskôr pred koncom roka, ktorý predchádza zavedeniu príslušnej metódy, informujú Komisiu (Eurostat) a poskytnú podrobnosti týkajúce sa kvality získaných údajov.“

6. Článok 8 sa nahrádza takto:

„Článok 8

Výnimky

1. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa členským štátom udeľujú výnimky, pokiaľ si ich národné štatistické systémy vyžadujú významné úpravy. Výnimky je možné udeliť z príloh, a to počas prechodného obdobia v nich uvedeného. Výnimky je možné udeliť aj z vykonávacích opatrení a z delegovaných aktov prijatých podľa tohto nariadenia. Uvedené výnimky sa môžu udeliť na obdobie najviac dvoch rokov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 11 ods. 2.

Prvý pododsek tohto odseku sa neuplatňuje na zmeny vyplývajúce z úprav v klasifikáciách a nomenklatúrach alebo zo zmien účtovných rámcov národných a regionálnych účtov v súlade s nariadením (EÚ) č. 549/2013.

2. Na účely získania výnimky z príloh VII, VIII a IX podľa odseku 1 dotknutý členský štát predloží Komisii riadne odôvodnenú žiadosť do 27. decembra 2026. Na účely získania výnimky podľa odseku 1 z vykonávacích opatrení alebo delegovaných aktov prijatých podľa tohto nariadenia, ktoré nadobudnú účinnosť po 26. decembri 2024, dotknutý členský štát predloží Komisii riadne odôvodnenú žiadosť do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti dotknutého opatrenia alebo aktu.“

7. Vkladá sa tento článok:

„*Článok 8a*

Financovanie

1. Na vykonávanie tohto nariadenia Únia poskytuje z Programu pre jednotný trh zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 (*) finančnú podporu národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom uvedeným v článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 223/2009 na:

a) vypracovanie metodík na účely štatistiky podľa tohto nariadenia vrátane účasti členských štátov na reprezentatívnych pilotných štúdiách a štúdiách uskutočniteľnosti uvedených v článku 4;

b) zlepšenie štatistickej kvality účtov, najmä na účely vývoja alebo zlepšenia procesov vrátane digitálnych riešení, ktorých cieľom je tvorba kvalitnejších štatistík;

c) zlepšenie včasnosti účtov a zníženie administratívneho zaťaženia a zaťaženia spojeného s vykazovaním.

2. Výška finančného príspevku Únie podľa tohto článku sa stanoví v súlade s pravidlami Programu pre jednotný trh ako súčasť ročného rozpočtového postupu v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov. Rozpočtový orgán každoročne určuje disponibilné rozpočtové prostriedky.

3. Na vykonávanie tohto nariadenia sa môže poskytnúť finančný príspevok národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom uvedeným v článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 223/2009 aj z iných uplatniteľných finančných programov Únie v súlade s pravidlami takýchto programov.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov, oblasť rastlín, zvierat, potravín a krmív a európsku štatistiku (Program pre jednotný trh) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 99/2013, (EÚ) č. 1287/2013, (EÚ) č. 254/2014 a (EÚ) č. 652/2014 (Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 1).“

8. Článok 9 sa nahrádza takto:

„*Článok 9*

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3 ods. 3 a 4 a v článku 10 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 11. augusta 2011. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 3 ods. 3 a 4 a v článku 10 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 3 ods. 3 alebo 4 alebo článku 10 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

9. Vkladá sa tento článok:

„Článok 9a

Portál štatistických údajov o environmentálnych ekonomických účtoch (‚prehľad‘)

1. Komisia (Eurostat) zriadi portál štatistických údajov o environmentálnych ekonomických účtoch (ďalej len ‚prehľad‘), kde sa zhrnú kľúčové ukazovatele z environmentálnych ekonomických účtov používateľsky ústretovým a interaktívnym spôsobom.

Na portáli údajov sa zobrazia údaje poskytnuté členskými štátmi v každom z modulov, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, a údaje o investíciách do zmierňovania zmeny klímy uvedených v článku 10 štvrtom odseku.

2. Portál údajov sa sprevádzkuje do 31. decembra 2024 a Komisia (Eurostat) ho aktualizuje raz ročne. Portál údajov sa sprístupní verejnosti na webovom sídle Eurostatu.“

10. Článok 10 sa mení takto:

a) v druhom odseku sa prvá zarážka nahrádza takto:

„— na zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov, ako sú účty vôd (kvantitatívne a kvalitatívne), účty výdavkov na riadenie zdrojov, subvencie alebo podporné opatrenia, ktoré by mohli byť škodlivé pre životné prostredie, a účty odpadov,“;

b) dopĺňajú sa tieto odseky:

„Komisia (Eurostat) do 31. decembra 2024 a potom aspoň každé dva roky vydá digitálnu publikáciu, ktorá obsahuje údaje a štatistiky o zmierňovaní zmeny klímy vrátane investícií, zostavené z príslušných údajov dostupných z modulov environmentálnych ekonomických účtov a v náležitom prípade z iných zdrojov údajov.

Komisia (Eurostat) prijme delegované akty v súlade s článkom 9 s cieľom v náležitom prípade zmeniť oddiel 3 prílohy V tak, aby zahŕňal charakteristiky týkajúce sa iných investícií do zmierňovania zmeny klímy. Údaje zahrnuté do digitálnej publikácie uvedenej v treťom odseku tohto článku, a to aj údaje o investíciách, sa členia podľa členských štátov a vzťahujú sa na všetky odvetvia hospodárstva a činnosti.

Komisia posúdi do 27. decembra 2026 kvalitu dostupných údajov o subvenciách na energie vrátane subvencií na fosílne palivá, o adaptácii na zmenu klímy a o vodách a v náležitom prípade predloží Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh na zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov pre subvencie na energie vrátane subvencií na fosílne palivá, pre adaptáciu na zmenu klímy vrátane výdavkov na ňu, a pre účty vôd.“

11. V prílohe IV oddiele 3 prvom odseku sa vypúšťa ôsma zarážka.

12. V celom texte a v prílohách sa všetky odkazy na „EÚ-28“ a „EÚ28“ nahrádzajú výrazom „EÚ27“ a všetky odkazy na „ESÚ 95“ sa nahrádzajú výrazom „ESA 2010“.

13. Prílohy VII, VIII a IX sa dopĺňajú v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Od 1. januára 2025 sa údaje o transferoch na účely ochrany životného prostredia, prijatých alebo platených, ktoré sa predtým predkladali podľa prílohy IV, predkladajú podľa prílohy VIII.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 1 bod 11 sa uplatňuje od 1. januára 2025.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 27. novembra 2024

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda*
R. METSOLA	BÓKA J.

PRÍLOHA

„PRÍLOHA VII

MODUL PRE ÚČTY LESOV

Oddiel 1

CIELE

V účtoch lesov sa zaznamenávajú a prezentujú údaje o lesných zdrojoch a hospodárskej činnosti v odvetví lesníctva a ťažby dreva spôsobom, ktorý je plne zlučiteľný s údajmi vykazovanými na základe systému ESA 2010. V účtoch lesov sa uvádzajú doplnkové informácie a používajú sa pojmy prispôsobené osobitnému charakteru lesov a odvetvia lesníctva a ťažby dreva.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať za účty lesov.

Oddiel 2

POKRYTIE

V účtoch lesov sa zaznamenávajú stavy a toky lesných zdrojov (lesnej plochy a dreva) a hospodárska činnosť v odvetví lesníctva a ťažby dreva vrátane produkcie guľatiny, ako aj získavania a zberu voľne rastúcich nedrevných lesných plodín.

Oddiel 3

ZOZNAM CHARAKTERISTÍK

Členské štáty vypracúvajú účty lesov podľa charakteristík opísaných v tomto oddiele.

1. Účty aktív týkajúcich sa lesnej plochy a dreva. Lesná plocha je vymedzená súhrnom nasledujúcich troch písmen.

   a) Lesy vhodné na produkciu dreva: lesy, v ktorých environmentálne, sociálne ani ekonomické obmedzenia nemajú významný vplyv na súčasné ani potenciálne dodávky surového dreva. Uvedené obmedzenia možno stanoviť právnymi normami, rozhodnutiami správcu alebo vlastníka alebo z iných dôvodov.

   b) Lesy nevhodné na produkciu dreva: všetky lesy, ktoré sa nepokladajú za lesy, ktoré sú k dispozícii na dodávky surového dreva podľa písmena a). Ide o lesy, v ktorých environmentálne, sociálne, ekonomické alebo právne obmedzenia bránia významným dodávkam surového dreva. Patria sem: i) lesy s právnymi obmedzeniami alebo obmedzeniami vyplývajúcimi z iných politických rozhodnutí, ktoré úplne vylučujú alebo závažným spôsobom obmedzujú dodávku dreva z dôvodov, ako sú ochrana životného prostredia alebo biodiverzity (chránené lesy, národné parky, prírodné rezervácie a ďalšie chránené územia, napríklad územia osobitného environmentálneho, vedeckého, historického, kultúrneho alebo duchovného významu); ii) lesy, v ktorých je príliš nízka fyzická produktivita alebo kvalita dreva, alebo náklady na ťažbu a dopravu sú príliš vysoké, aby bola ťažba dreva, okrem príležitostných výrubov určených na vlastné konečné použitie, odôvodnená.

   c) Iná lesná plocha.

   ‚Les' je vymedzený ako plocha s výmerou viac ako 0,5 hektára so stromami vyššími ako päť metrov a s viac ako 10 % korunovým zápojom alebo so stromami schopnými dosiahnuť uvedené prahové hodnoty in situ. Nezahŕňa pozemky, ktoré sa využívajú prevažne na poľnohospodárske účely, ani stromy v mestskom prostredí, ako sú mestské parky, aleje a záhrady.

   ‚Iná lesná plocha' je vymedzená ako plocha, ktorá nie je klasifikovaná ako les, s výmerou viac ako 0,5 hektára; so stromami vyššími ako päť metrov a s korunovým zápojom v rozmedzí 5 až 10 % alebo so stromami schopnými dosiahnuť uvedené prahové hodnoty in situ; alebo s kombinovanou pokrývkou tvorenou krovinami, kríkmi a stromami v miere viac ako 10 %. Nezahŕňa pozemky, ktoré sa využívajú prevažne na poľnohospodárske účely, ani stromy v mestskom prostredí, ako sú mestské parky, aleje a záhrady.

‚Čistý ročný prírastok dreva' je vymedzený ako priemerný ročný prírastok živých stromov mínus priemerná ročná mortalita.

‚Ťažba dreva' je vymedzená ako množstvo všetkých stromov, živých alebo mŕtvych, ktoré sú vyťažené a odvezené z lesa, inej lesnej plochy alebo iných lokalít výrubu. Zahŕňa nepredané zásoby surového dreva uskladneného pri lesných cestách. Zahŕňajú sa aj prirodzené straty, ťažba dreva v priebehu roka, ak sa výrub dreva uskutočnil v skoršom období, ťažba nehrúbia (ako sú pne a konáre) a ťažba stromov, ktoré uhynuli alebo boli poškodené prirodzenými príčinami (známe pod označením ‚prirodzené straty'), napr. ohňom, vetrom, hmyzom alebo chorobami. Nezahŕňa sa nedrevná biomasa ani žiadne drevo, ktoré sa ponechá v lese a v priebehu roka sa neodvezie, napr. pne, konáre, vrchovce stromov a výrubový (ťažobný) odpad.

‚Nenávratné straty' sú vymedzené ako odpad z ťažby a všetka ťažba stromov vyvrátených a zlomených vetrom, ktoré nemožno odstrániť z lesa, ako aj straty dreva v dôsledku lesných požiarov.

2. Ekonomické účty na vykazovanie hospodárskej činnosti v odvetví lesníctva a ťažby dreva. Odvetvie lesníctva a ťažby dreva je vymedzené ako všetky miestne činnostné jednotky (ďalej len ‚miestne KAU'), ktoré vykonávajú činnosti klasifikované v rámci divízie A02 klasifikácie NACE Rev. 2.

Vykazujú sa tieto charakteristiky, pričom sa uplatňuje vymedzenie pojmov systému ESA 2010:

— produkcia,

— z toho: produkcia na vlastné konečné použitie,

— medzispotreba,

— hrubá pridaná hodnota,

— spotreba fixného kapitálu,

— ostatné dane z produkcie,

— ostatné subvencie na produkciu,

— odmeny zamestnancov,

— tvorba hrubého fixného kapitálu a nadobudnutia mínus úbytok nefinančných neprodukovaných aktív,

— zmeny stavu zásob,

— kapitálové transfery.

Členské štáty vykazujú zamestnanosť v odvetví lesníctva a ťažby dreva v tisícoch ročných pracovných jednotiek (RPJ) v zmysle vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 (*).

Oddiel 4

PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela raz za rok.

2. Štatistika sa zasiela do 21 mesiacov od konca referenčného roka.

3. V záujme splnenia potrieb používateľov týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje hneď, ako bude k dispozícii dostatok údajov o jednotlivých krajinách, odhady úhrnov za Úniu za hlavné agregáty tohto modulu. Komisia (Eurostat), pokiaľ je to možné, vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.

4. Prvým referenčným rokom je rok 2023.

5. Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú ročné údaje od roku 2022 po prvý referenčný rok.

6. Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky n – 2, n – 1 a n, pričom n znamená referenčný rok. Členské štáty opätovne predložia údaje za roky počnúc rokom 2022 vždy, keď sa údaje revidujú. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za roky predchádzajúce roku 2022.

Oddiel 5

VYKAZOVACIE TABUĽKY

Za charakteristiky uvedené v oddiele 3 sa vykazujú tieto údaje:

1. Rozloha lesnej plochy v takomto členení:

   — lesy vhodné na produkciu dreva,

   — lesy nevhodné na produkciu dreva,

   — iná lesná plocha.

   Každá z uvedených kategórií sa ďalej člení takto:

   — počiatočná výmera na začiatku referenčného roka,

   — zalesňovanie a iný prírastok výmery,

   — odlesňovanie a iný úbytok výmery,

   — štatistická reklasifikácia,

   — konečná výmera na konci referenčného roka.

   Údaje sa vykazujú v tisícoch hektárov.

2. Množstvo dreva v takomto členení:

   — lesy vhodné na produkciu dreva,

   — lesy nevhodné na produkciu dreva,

   — iná lesná plocha.

   Lesy vhodné na produkciu dreva sa ďalej členia takto:

   — počiatočný stav na začiatku referenčného roka,

   — čistý prírastok,

   — ťažba,

   — nenávratné straty,

   — štatistická reklasifikácia,

   — bilančná položka,

   — konečný stav na konci referenčného roka.

   Lesy nevhodné na produkciu dreva a iná lesná plocha sa ďalej členia takto:

   — počiatočný stav na začiatku referenčného roka,

   — ťažba,

   — iné zmeny (medzi počiatočným a konečným stavom),

— konečný stav na konci referenčného roka.

Údaje sa vykazujú v tisícoch m^3 hrubiny s kôrou.

3. Hodnota dreva v takomto členení:

— lesy vhodné na produkciu dreva,

— lesy nevhodné na produkciu dreva,

— iná lesná plocha.

Lesy vhodné na produkciu dreva sa ďalej členia takto:

— počiatočný stav na začiatku referenčného roka,

— čistý prírastok,

— ťažba,

— nenávratné straty,

— precenenie,

— štatistická reklasifikácia,

— bilančná položka,

— konečný stav na konci referenčného roka.

Lesy nevhodné na produkciu dreva a iná lesná plocha sa ďalej členia takto:

— počiatočný stav na začiatku referenčného roka,

— ťažba,

— iné zmeny (medzi počiatočným a konečným stavom),

— konečný stav na konci referenčného roka.

Údaje sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

4. V prípade ekonomických účtov sa produkcia uvedená v oddiele 3 vykazuje v nasledujúcom členení, pričom produkty sú vymedzené v zmysle klasifikácie produktov podľa činností (verzia 2.1):

— živý lesný porast (produkt 02.10.11) a semená lesných stromov (produkt 02.10.12),

— lesné stromy vymedzené ako čistý prírastok dreva v obhospodarovaných lesoch (produkt 02.10.30),

— drevo v surovom stave (produkt 02.20.1) vrátane predaja dreva z neobhospodarovaných lesov zahŕňajúce nasledujúce položky, ktoré sa majú vykazovať v dvoch samostatných riadkoch:

  i) palivové drevo (produkty 02.20.14 a 02.20.15),

  ii) guľatina, t. j. súčet guľatiny z ihličnatých drevín (produkt 02.20.11), guľatiny z listnatých drevín okrem tropických drevín (produkt 02.20.12) a guľatiny z tropických drevín (produkt 02.20.13),

— voľne rastúce nedrevné plodiny (produkt 02.30),

— služby charakteristické pre činnosť lesníctva a ťažby dreva vymedzené ako služby lesných škôlok (produkt 02.10.2), služby súvisiace s lesníctvom (produkt 02.4) a všetky ďalšie služby, ktoré poskytuje miestna činnostná jednotka (ďalej len ‚KAU') v rámci odvetvia lesníctva,

— ďalšie produkty zo súvisiacich sekundárnych činností v miestnej KAU, ako sú huby a hľuzovky (01.13.8), ostatné bobuľovité plody, plody rodu *vaccinium* i. n. (01.25.19), prírodný kaučuk (01.29.10), ostatné surové drevo vrátane štiepaných tyčí, kolov a kolíkov (16.10.39), drevné uhlie (20.14.72), služby prírodných rezervácií vrátane ochrany divokej zveri (91.04.12) a všetky ďalšie produkty vyrábané miestnou KAU.

Medzispotreba v odvetví lesníctva a ťažby dreva uvedená v oddiele 3 sa vykazuje v nasledujúcom členení, pričom produkty sú vymedzené v zmysle klasifikácie produktov podľa činností (verzia 2.1):

— súčet živého lesného porastu (produkt 02.10.11), semien lesných stromov (produkt 02.10.12) a lesných stromov (produkt 02.10.3) používaných na výrobu dreva,

— súčet energií a mazadiel vrátane elektrickej energie (produkt 35.11.10), motorového benzínu (gazolínu) (produkt 19.20.21), zemného plynu – skvapalneného alebo v plynnom stave (produkt 06.20.10), mazacích minerálnych olejov a ťažkých prípravkov i. n. (produkt 19.20.29) a ostatných podobných produktov,

— súčet služieb charakteristických pre lesníctvo a ťažbu dreva vrátane služieb lesných škôlok (produkt 02.10.2), služieb súvisiacich s lesníctvom (produkt 02.4) a všetkých ďalších služieb, ktoré poskytuje miestna KAU v rámci odvetvia lesníctva a ťažby dreva,

— ostatné tovary a služby nezahrnuté v žiadnej z uvedených premenných medzispotreby.

Zmeny stavu zásob odvetvia lesníctva a ťažby dreva uvedené v oddiele 3 sa vykazujú v nasledujúcom členení:

— zmeny nedokončenej výroby kultivovaných biologických aktív,

— iné zmeny stavu zásob.

Všetky charakteristiky sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

5. Údaje o inej lesnej ploche sa vykazujú na dobrovoľnej báze.

Oddiel 6

MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

PRÍLOHA VIII

MODUL PRE ÚČTY ENVIRONMENTÁLNYCH SUBVENCIÍ A PODOBNÝCH TRANSFEROV

Oddiel 1

CIELE

Prostredníctvom účtov environmentálnych subvencií a podobných transferov sa zbierajú a prezentujú údaje o bežných a kapitálových transferoch, ktoré sú určené na podporu činností zameraných na ochranu životného prostredia a prírodných zdrojov vrátane výroby a používania environmentálnych produktov, a to spôsobom, ktorý je zlučiteľný s pojmami a vymedzeniami systému ESA 2010.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať za účty environmentálnych subvencií a podobných transferov. Uvedené údaje sa používajú aj na zostavovanie národných výdavkov na ochranu životného prostredia, ako sa stanovuje v prílohe IV.

Oddiel 2

POKRYTIE

V účtoch environmentálnych subvencií a podobných transferov sa zaznamenávajú nekompenzované platby od verejnej správy inštitucionálnym sektorom (v rámci domáceho hospodárstva a do zahraničia) a od nerezidentov (zahraničie) na účely ochrany životného prostredia alebo obmedzenia využívania a ťažby prírodných zdrojov.

Oddiel 3

ZOZNAM CHARAKTERISTÍK

Členské štáty zostavujú účty environmentálnych subvencií a podobných transferov podľa týchto charakteristík:

— subvencie (kód D.3 systému ESA 2010),

— ostatné bežné transfery (kódy D.6 a D.7 systému ESA 2010),

— kapitálové transfery (kód D.9 systému ESA 2010).

Všetky údaje sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

Oddiel 4

PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela raz za rok.

2. Štatistika sa zasiela do 24 mesiacov od konca referenčného roka.

3. V záujme splnenia potrieb používateľov týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje hneď, ako bude k dispozícii dostatok údajov o jednotlivých krajinách, odhady úhrnov za Úniu za hlavné agregáty tohto modulu. Komisia (Eurostat), pokiaľ je to možné, vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.

4. Prvým referenčným rokom je rok 2023.

5. Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú ročné údaje od roku 2022 po prvý referenčný rok.

6. Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky n – 2, n – 1 a n, pričom n znamená referenčný rok. Členské štáty opätovne predložia údaje za roky počnúc rokom 2022 vždy, keď sa údaje revidujú. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za roky predchádzajúce roku 2022.

Oddiel 5

VYKAZOVACIE TABUĽKY

1. Údaje týkajúce sa charakteristík uvedených v oddiele 3 sa vykazujú podľa:

— platiaceho inštitucionálneho sektora takto:

— verejná správa,

— zahraničie,

— prijímajúceho inštitucionálneho sektora takto:

— verejná správa,

— korporácie,

— domácnosti,

— neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam,

— zahraničie.

2. V prípade každej kategórie vykazovania uvedenej v bode 1 sa údaje vykazujú podľa tried klasifikácie činností na ochranu životného prostredia (ďalej len ‚CEPA‘) a klasifikácie činností v oblasti riadenia zdrojov (ďalej len ‚CReMA‘) zoskupených takto:

— CEPA 1,

— CEPA 2,

— CEPA 3,

— CEPA 4,

— CEPA 5,

— CEPA 6 (vrátane pôvodnej CReMA 12),

— súčet CEPA 7, CEPA 8 a CEPA 9,

— CReMA 10,

— CReMA 11,

— CReMA 13,

— CReMA 13A,

— CReMA 13B,

— CReMA 13C,

— CReMA 14,

— súčet CReMA 15 a CReMA 16.

3. Transfery prijaté korporáciami od verejnej správy zoskupené podľa súčtu všetkých tried CEPA (CEPA 1 – 9) a všetkých tried CReMA (CReMA 10 – 16) sa ďalej zoskupia podľa klasifikácie ekonomických činností NACE Rev. 2 takto:

— NACE A – poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov,

— NACE B – ťažba a dobývanie,

— NACE C – priemyselná výroba,

— NACE D – dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu,

— NACE E – dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov,

— NACE F – stavebníctvo,

— NACE G – veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov,

— NACE H – doprava a skladovanie,

— NACE I - U – ďalšie sekcie NACE.

4. Triedy CEPA uvedené v bodoch 2 a 3 sú stanovené v prílohe IV, triedy CReMA sú stanovené v prílohe V.

Oddiel 6

MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

PRÍLOHA IX

MODUL PRE EKOSYSTÉMOVÉ ÚČTY

Oddiel 1

CIELE

Prostredníctvom ekosystémových účtov sa prezentujú údaje o rozsahu a stave ekosystémových aktív a o službách, ktoré poskytujú spoločnosti a hospodárstvu. Údaje sú v súlade s účtovníctvom SEEA EA a sú zlučiteľné s údajmi vykazovanými v rámci systému ESA 2010.

V ekosystémových účtoch sa pokiaľ možno využívajú existujúce informácie vrátane informácií pochádzajúcich z pozorovania Zeme, vykazovania v oblasti životného prostredia, ako aj z ďalších zdrojov údajov.

Oddiel 2

POKRYTIE

V ekosystémových účtoch sa zaznamenáva rozsah ekosystémov, stav ekosystémov a toky ekosystémových služieb.

Rozsah ekosystémov je veľkosť ekosystémov vyjadrená veľkosťou plochy. Účty rozsahu ekosystémov pokrývajú suchozemské (vrátane sladkovodných) a morské ekosystémy na vnútroštátnom území.

Stav ekosystému je kvalita ekosystému meraná prostredníctvom jeho abiotických, biotických a krajinných charakteristík podľa typu ekosystémov.

Ekosystémové služby sú prínosy, ktoré ekosystémy poskytujú hospodárskym a iným ľudským činnostiam. Zahŕňajú i) zásobovacie služby, ii) regulačné a podporné služby, ako aj iii) kultúrne služby. V účtoch ekosystémových služieb sa zaznamenávajú skutočné dodávky a použitie ekosystémových služieb, ktoré poskytujú ekosystémy na vnútroštátnom území.

Tematické účty sú účty, na ktorých sa údaje organizujú podľa osobitných politických tém ako biodiverzita, zmena klímy, oceány a mestské oblasti.

Oddiel 3

ZOZNAM CHARAKTERISTÍK

Členské štáty zostavujú ekosystémové účty podľa týchto charakteristík.

1. Účty rozsahu ekosystémov, v ktorých sa zaznamenáva veľkosť plochy a zmena veľkosti plochy každého typu ekosystému v rámci vnútroštátneho územia. Členské štáty vykazujú účty rozsahu ekosystémov v tisícoch hektárov.

2. Konverzná matica tvoriaca súčasť účtov rozsahu ekosystémov, v ktorej sa zaznamenávajú konverzie medzi typmi ekosystémov v určitom časovom intervale v hektároch.

3. Účty stavu ekosystému, v ktorých sa zaznamenávajú charakteristiky ekosystému takto:

   a) v prípade sídel a iných umelých plôch:

      — zelené oblasti vo veľkomestách a priľahlých mestách a predmestiach sa vykazujú ako percentuálny podiel z celkovej plochy vypočítaný so zreteľom na celú veľkosť plochy veľkých miest a priľahlých malých miest a predmestí vrátane všetkých typov ekosystémov v uvedenej oblasti,

      — koncentrácia tuhých častíc s priemerom do 2,5 μm vo veľkých mestách sa vykazuje v $\mu g/m^3$ ako národný priemer za vykazovacie obdobie;

   b) v prípade ornej pôdy:

      — zásoby organického uhlíka vo vrchnej vrstve pôdy sa vykazujú v t/ha ako národný priemer za vykazovacie obdobie;

   c) v prípade trávneho porastu:

— zásoby organického uhlíka vo vrchnej vrstve pôdy sa vykazujú v t/ha ako národný priemer za vykazovacie obdobie;

d) v prípade ornej pôdy a trávneho porastu spolu:

— index bežných druhov vtáctva žijúceho v poľnohospodárskej krajine sa vykazuje ako národný agregovaný index za vykazovacie obdobie;

e) v prípade lesov a lesných pozemkov:

— mŕtve drevo sa vykazuje v m^3/ha ako národný priemer za vykazovacie obdobie,

— hustota pokrytia stromami (zakmenenie) sa vykazuje v percentách ako národný priemer za vykazovacie obdobie,

— index bežných druhov lesného vtáctva; indexom druhov lesného vtáctva sa vyjadrujú trendy v početnosti bežných druhov lesného vtáctva v priebehu času v celej Európe; ide o zložený index vytvorený na základe údajov z pozorovania druhov vtáctva typických pre lesné biotopy v Európe; index je založený na osobitnom zozname druhov v každom členskom štáte;

f) v prípade pobrežných pláží, dún a mokradí:

— podiel pokrytia umelými nepriepustnými plochami prítomnými v pobrežných oblastiach, ktoré zahŕňajú typy ekosystémov ako pobrežné pláže, duny a mokrade, sa vykazuje v percentách ako národný priemer za vykazovacie obdobie.

Veľké mestá, malé mestá a predmestia sú lokálne administratívne jednotky zaradené do kategórií podľa typológie stupňov urbanizácie, ktorá je stanovená v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2391 (**).

4. Účty ekosystémových služieb, v ktorých sa zaznamenávajú dodávky a použitie ekosystémových služieb v tabuľkách dodávok a použitia. V tabuľke dodávok sa zaznamenávajú dodávky ekosystémových služieb, ktoré ekosystémy poskytujú sociálno-ekonomickým systémom. V tabuľke použitia sa zaznamenáva použitie ekosystémových služieb podľa druhu použitia v zmysle vymedzenia v oddiele 5.

Tabuľky dodávok a použitia sa vykazujú v týchto fyzických jednotkách.

a) Zásobovacie služby

— Zásobovanie plodinami je vymedzené ako ekosystémový príspevok k rastu rastlín aproximované na základe množstva zozbieraných plodín na rôzne použitia. Zahŕňa to aj produkciu potravín a priadnych plodín, krmoviny a energiu, ako aj spásanú biomasu, ako sa uvádza v oddieloch 1.1 a 1.2 tabuľky A prílohy III.

— Opeľovanie je vymedzené ako ekosystémový príspevok voľne žijúcich opeľovačov k produkcii plodín uvedených v prvej zarážke. Príspevky sa vykazujú v tonách plodín závislých od opeľovačov, ktoré možno pripísať voľne žijúcim opeľovačom, podľa druhu plodiny so zreteľom na hlavné druhy plodín závislých od opeľovačov, ktoré zahŕňajú ovocné stromy, bobuľovité plody, rajčiaky, olejnaté semená a ‚ostatné'.

— Poskytovanie dreva je vymedzené ako ekosystémový príspevok k rastu stromov a ostatnej drevnej biomasy a vykazuje sa ako čistý prírastok v zmysle vymedzenia v prílohe VII v tisícoch m^3 hrubiny s kôrou.

b) Regulačné služby a podporné služby

— Filtrácia vzduchu je vymedzená ako ekosystémový príspevok k filtrovaniu látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom usadzovania, absorpcie, zachytávania a ukladania znečisťujúcich látok ekosystémovými komponentmi (predovšetkým stromami). Zmierňujú sa tým škodlivé účinky znečisťujúcich látok. Príspevky sa vykazujú v tonách adsorbovaných tuhých častíc.

— Regulácia globálnej klímy je vymedzená ako ekosystémový príspevok k znižovaniu koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére prostredníctvom odstraňovania (čistej sekvestrácie) uhlíka z atmosféry a retencie (ukladania) uhlíka v ekosystémoch. Príspevky sa vykazujú v tonách čistej sekvestrácie uhlíka a v tonách organického uhlíka uloženého v suchozemských ekosystémoch vrátane nadzemných a podzemných zásob.

— Regulácia miestnej klímy je vymedzená ako ekosystémový príspevok k regulácii okolitých atmosférických podmienok v mestských oblastiach prostredníctvom vegetácie, ktorá zlepšuje životné podmienky ľudí a podporuje ekonomickú produkciu. Vyjadruje a vykazuje sa ako zníženie teploty vo veľkých mestách vďaka účinku mestskej vegetácie v stupňoch Celzia v dňoch s teplotou vyššou ako 25 stupňov Celzia.

c) Kultúrne služby

— Služby súvisiace s prírodným turizmom sú vymedzené ako ekosystémový príspevok predovšetkým prostredníctvom biofyzických charakteristík a kvalít ekosystémov, ktoré ľuďom umožňujú využívať a užívať si životné prostredie prostredníctvom priamych fyzických a zážitkových interakcií in situ so životným prostredím. Tieto príspevky sa vykazujú vo forme počtu prenocovaní v hoteloch, hosteloch, kempingoch atď., ktoré možno pripísať návštevám ekosystémov.

5. V rámci ekosystémových účtov sa používa táto tabuľka typov ekosystémov:

Kategória	Typ ekosystému
1	sídla a iné umelé plochy
2	orná pôda
3	trávny porast (pasienky, poloprirodzený a prirodzený trávny porast)
4	les a lesný pozemok
5	vresovisko a krovinatý porast
6	ekosystémy s riedkou vegetáciou
7	vnútrozemské mokrade
8	rieky a kanály
9	jazerá a nádrže
10	morské zátoky a brakické vody
11	pobrežné pláže, duny a mokrade
12	morské ekosystémy (pobrežné vody, šelf a otvorený oceán)

Oddiel 4

PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela:

— raz za tri roky v prípade účtov rozsahu ekosystémov a stavu ekosystémov; údaje odkazujú na reprezentatívny priemer za referenčný rok a na konverznú maticu vyjadrujúcu zmenu, ku ktorej došlo v priebehu troch rokov medzi dvoma referenčnými rokmi,

— každoročne za predpokladu, že Komisia (Eurostat) sprístupní nástroje modelovania na výpočet ekosystémových služieb pre účty ekosystémových služieb; ak takéto nástroje neexistujú, každé tri roky v prípade účtov ekosystémových služieb.

2. Štatistika sa zasiela do 24 mesiacov od konca referenčného roka.

3. V záujme splnenia potrieb používateľov týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje hneď, ako bude k dispozícii dostatok údajov o jednotlivých krajinách, odhady úhrnov za Úniu. Komisia (Eurostat), pokiaľ je to možné, vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.

4. Prvým referenčným rokom je rok 2024. V prípade konverznej matice prvým referenčným rokom je rok 2027.

5. Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú údaje od roku 2024 v prípade účtov rozsahu a stavu a v prípade tabuliek dodávok a použitia ekosystémových služieb vo fyzických jednotkách. V prípade konverznej matice údaje vyjadrujú zmeny medzi rokmi 2024 a 2027.

6. Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú údaje o účtoch týkajúce sa rozsahu a stavu ekosystémových služieb za roky n – 3 a n, kde n znamená referenčný rok. Členské štáty opätovne predložia údaje počnúc rokom 2024 vždy, keď sa údaje revidujú. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za roky predchádzajúce roku 2024.

Oddiel 5

VYKAZOVACIE TABUĽKY

1. Účty rozsahu ekosystémov: v prípade všetkých typov ekosystémov, ktoré sú uvedené v oddiele 3, sa údaje pri prvom zaslaní vykazujú za prvý referenčný rok. Pri každom následnom zaslaní údajov sa údaje vykazujú takto:

   — rozsah v predchádzajúcom referenčnom roku,

   — prírastky,

   — úbytky,

   — rozsah v súčasnom referenčnom roku.

   V konverznej matici sa vykazujú konverzie medzi všetkými typmi ekosystémov, ktoré sú uvedené v oddiele 3, medzi predchádzajúcim a súčasným referenčným rokom.

2. Účty ekosystémových služieb: v prípade ekosystémových služieb uvedených v oddiele 3 sa údaje vykazujú v tabuľkách dodávok a použitia takto:

   a) tabuľka dodávok, v ktorej sa zaznamenávajú ročné dodávky služieb uvedených v oddiele 3 podľa všetkých typov ekosystémov uvedených v oddiele 3 s výnimkou kategórií 10 a 12;

   b) tabuľka použitia, v ktorej sa zaznamenáva použitie ekosystémových služieb v nasledujúcom členení:

      — medzispotreba odvetví,

      — konečná spotreba verejnej správy,

      — konečná spotreba domácností,

      — tvorba hrubého kapitálu,

      — vývoz.

3. Členský štát nie je povinný vykazovať údaje, ak jeho celková rozloha nepresahuje 0,3 % celkovej rozlohy Únie.

Oddiel 6

MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 z 5. decembra 2003 o ekonomických účtoch pre poľnohospodárstvo v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 33, 5.2.2004, s. 1).

(**) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2391 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1059/2003, pokiaľ ide o územné typológie (Tercet) (Ú. v. EÚ L 350, 29.12.2017, s. 1).“